UOC-PO-10 Anexa 3a

FIŞA DISCIPLINEI
INTRODUCERE ÎN GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**UNIVERSITATEA „OVIDIUS" DIN CONSTANŢA**
1.2 Facultatea	**DE ISTORIE ȘI ȘTIINȚE POLITICE**
1.3 Departamentul	**DE ISTORIE ȘI ȘTIINȚE POLITICE**
1.4 Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.7 Anul universitar	**2026-2027**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Introducere în guvernanța Uniunii Europene				
2.2 Cod disciplină			RISE 2208				
2.3 Titularul activităților de curs			Conf.univ.dr. Marioara COJOC				
2.4 Titularul activităților aplicative			Lect.univ.dr. Luiza-Maria FILIMON				
2.5 Anul de studii	II	2.6 Semestrul	II	2.7 Tipul de evaluare	EX	2.8 Regimul disciplinei */**	DF DOB

** DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară*
*** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă*

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități didactice pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații***	2
3.4 Total ore activități didactice pe semestru	44	din care: 3.5 curs	22	3.6 aplicații	22
3.7 Total ore de studiu individual					81
Distribuția fondului de timp					*[ore]*
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					20
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii şi eseuri					20
Pregătire pentru prezentări sau verificări					6
Pregătire pentru examinarea finală					5
Alte activități: consultații					-
3.8 Total ore pe semestru	***125***				
3.9 Numărul de credite	5				

**** S - seminar; L - laborator; P - proiect*

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Introducere în studii europene; Istoria integrării europene; Introducere în științe politice
4.2 de rezultate ale învățării	Utilizarea conceptelor fundamentale din studiile europene în descrierea și explicarea genezei și derulării unor evenimente și procese

5. Condiţii necesare pentru desfăşurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Studenții vor interveni/participa în/la prelegere prin prezentarea și analiza fișelor tematice specifice cursului, precum și prin analize de text/document/documente primare și secundare, lucrări generale și speciale
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului/ proiectului*	

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește înțelegerea funcționării sistemului comunitar prin accentuarea caracteristicilor și relațiilor inter-instituționale specifice diverselor paliere ale guvernanței comunitare
6.2 Obiectivele specifice	- dobândirea, sub raport informațional, a principalelor caracteristici specifice procesului de guvernanță comunitară; - identificarea cadrului conceptual care să permită studenților înțelegerea mecanismelor de funcționare instituțională din sistemul comunitar; - aplicarea mecanismelor teoretice în studii de caz specifice spațiului comunitar

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul: descrie conceptele fundamentale ale guvernanței comunitare (subsidiaritate, guvernanță multi-nivel, guvernanță în rețea); explică teoriile integrării europene (federalism, funcționalism, neofuncționalism, interguvernamentalism); înțelege raporturile instituționale dintre nivelul regional, național și comunitar
Aptitudini	Studentul: analizează rolul instituțiilor decizionale comunitare în definirea guvernanței UE; aplică cadre teoretice ale integrării europene la studii de caz privind politica de extindere; identifică cadrul european relevant în elaborarea proiectelor; comunică eficient, oral și în scris, rezultatele analizei
Responsabilitate și autonomie	Studentul: se informează și se documentează din documente primare și secundare ale instituțiilor europene; manifestă inițiativă în elaborarea unei analize de specialitate privind gestiunea organizațiilor internaționale și instituțiilor europene; colaborează eficient în cadrul grupului de lucru; respectă principiile, normele și valorile de etică și integritate academică

8. Conținuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
Delimitări conceptuale: subsidiaritate, guvernanță, „good governance”, guvernanță multi-nivel, guvernanță network (în rețea)	Prelegere interactivă; mijloace	4

Teorii ale integrării europene: federalism, funcționalism, neofuncționalism, interguvernamentalism	utilizate: documente primare și secundare, lucrări generale și speciale, videoproiector, calculator	6
Raporturi inter-instituționale și proces decizional: procedura legislativă ordinară, echilibrul instituțional, negocierile inter-instituționale		6
Instituțiile decizionale ale Uniunii Europene: Parlamentul European, Comisia Europeană, Consiliul, Consiliul European — mandat, compoziție, rol în guvernanța comunitară		6

Bibliografie:

BĂRBULESCU, Iordan Gheorghe, Procesul decizional în Uniunea Europeană, Editura Polirom, Iași, 2008;
IDEM, Uniunea Europeană. Sistemul instituțional, Editura Tritonic, București, 2007;
BOOKER, Christopher; NORTH, Richard, Uniunea Europeană sau Marea amăgire. Istoria secretă a construcției europene, Editura Antet XX Press, București, 2004;
COJOC, Mariana, De la teoria „șoferului de taxi" la neofuncționalism. Încercări de comprehensiune a teoriilor organizaționale în sistemul contemporan al relațiilor internaționale, în „Realități socio-economice, mentalitate și identitate românească", Sevastian Cercel, Anca Ceaușescu, Georgeta Ghionea (coordonatori), Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova C.S. Nicolăescu-Plopșor, Târgoviște, Cetatea de Scaun, 2024, pp. 276-282;
COJOC, Mariana, Dimensiuni ale integrării organizaționale. România în contemporaneitate, în „Constanța – Istorie, Vecinătate, Multiculturalitate", Cluj-Napoca, Editura Mega, 2023, pp. 825-840;
COURTY, Guillaume; DEVIN, Guillaume, Construcția europeană, Editura Coresi, București, 2001;
DUȚU, Alexandru, Ideea de Europa. Evoluția conștiinței europene, București, Editura All, 1999;
FONTAINE, Pascal, Construcția europeană de la 1945 până în zilele noastre, Editura Institutul European, Iași, 1998;
GHICA, Luciana-Alexandra (coordonator), Enciclopedia Uniunii Europene, Editura Meronia, București, 2007;
HIX, Simon**,** The Political System of the European Union, ediția a doua, Oxford, 2005;
ION, Oana-Andreea, Guvernanța Uniunii Europene. Abordări actuale, Iași, Polirom, 2013;
IVAN, Adrian, Uniunea Europeană: proiecte, guvernanță și dezvoltări instituționale, Cluj-Napoca, Napoca Star, 2007;
MAGNETTE, Paul, Europa politică – cetățenie, constituție, democrație, Editura Institutul European, Iași, 2003;
PINDER, John, Uniunea Europeană. Foarte scurtă introducere, Editura All, București, 2005;
WALLACE, Helen; POLLACK, Mark A.; YOUNG, Alasdair R., Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană, Editura Institutului European din România, București, 2011;
ZORGBIBE, Charles, Construcția europeană – trecut, prezent, viitor, Editura Trei, București, 1998;
Legislația primară și secundară – documente disponibile pe: www.europa.eu ; www.infoeuropa.ro ; www.euractiv.com

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* **Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
1. Guvernanța europeană: concepte, paradigme și evoluții teoretice în spațiul comunitar		2
2. De la CECO la CEE: Geneza proiectului european și arhitectura tratatelor fondatoare		2

3. Crizele integrării europene (1958–1985): De Gaulle, scaunul gol și relansarea de la Haga	prelegeri participative, dezbateri, studii de caz; - mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale	2
4. Actul Unic European: modernizarea Comunităților și premisele unei noi etape de integrare		2
5. Tratatul de la Maastricht: nașterea Uniunii Europene și instituționalizarea celor trei piloni		2
6. Tratatele de la Amsterdam și Nisa: reforme instituționale, extindere și consolidarea proiectului european		2
7. Criteriile de la Copenhaga: condiționalitate, democratizare și pregătirea extinderii spre Est		2
8. Tratatul de la Lisabona: transformarea guvernanței europene și noua arhitectură decizională		2
9. Instituțiile UE în procesul de guvernanță: competențe, interacțiuni și echilibrul decizional		2
10. Guvernanța europeană ca model: trăsături, particularități și limite ale sistemului comunitar		4

Bibliografie:

[1]. Bache, Ian, and Matthew Flinders, eds. 2004. Multi-level Governance. Oxford: Oxford University Press.
[2]. Bărbulescu, Iordan Gheorghe. 2008. Procesul decizional în Uniunea Europeană. Iași: Polirom.
[3]. Bickerton, Christopher J. 2012. European Integration: From Nation-States to Member States. Oxford: Oxford University Press.
[4]. Bickerton, Christopher J., Dermot Hodson, and Uwe Puetter, eds. 2015. The New Intergovernmentalism: States and Supranational Actors in the Post-Maastricht Era. Oxford: Oxford University Press.
[5]. Christiansen, Thomas, and Emil Kirchner, eds. 2000. Committee Governance in the European Union. Manchester: Manchester University Press.
[6]. European Commission. 2001. European Governance – A White Paper. COM(2001) 428 final. Brussels: European Commission. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52001DC0428.
[7]. Dumitrașcu, Mihaela Augustina. 2021. Dreptul Uniunii Europene I: Curs universitar. București: Universul Juridic.
[8]. Eriksen, Erik Oddvar, and John Erik Fossum, eds. 2000. Democracy in the European Union: Integration Through Deliberation? London: Routledge.
[9]. Héritier, Adrienne Windhoff. 1999. Policy-Making and Diversity in Europe: Escaping Deadlock. Cambridge: Cambridge University Press.
[10]. Hix, Simon, and Bjørn Høyland. 2022. The Political System of the European Union. 4th ed. London/New York: Bloomsbury Academic.
[11]. Hooghe, Liesbet, and Gary Marks. 2001. “Types of Multi-Level Governance.” European Integration Online Papers 5(11).
[12]. Marks, Gary, Liesbet Hooghe, and Kermit Blank. 1996. “European Integration from the 1980s: State-Centric v. Multi-level Governance.” Journal of Common Market Studies 34(3): 341–378. DOI: 10.1111/j.1468-5965.1996.tb00577.x.

[13]. Ispas, Gabriel-Liviu, and Daniela Pânc. 2021. Drept instituțional al Uniunii Europene. 2nd ed., revizuită și adăugită. București: Hamangiu.
[14]. Jachtenfuchs, Markus. 2001. "The Governance Approach to European Integration." Journal of Common Market Studies 39(2): 245–264. DOI: 10.1111/1468-5965.00287.
[15]. Kelemen, R. Daniel. 2011. Eurolegalism: The Transformation of Law and Regulation in the European Union. Cambridge, MA: Harvard University Press.
[16]. Kohler-Koch, Beate, and Berthold Rittberger, eds. 2007. Debating the Democratic Legitimacy of the European Union. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
[17]. Majone, Giandomenico (ed.). 1996. Regulating Europe. London: Routledge.
[18]. Majone, Giandomenico. 2005. Dilemmas of European Integration: The Ambiguities and Pitfalls of Integration by Stealth. Oxford: Oxford University Press.
[19]. Moravcsik, Andrew. 1998. The Choice for Europe: Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht. London: Routledge.
[20]. Risse, Thomas. 2010. A Community of Europeans? Transnational Identities and Public Spheres. Ithaca, NY: Cornell University Press.
[21]. Scharpf, Fritz W. 1999. Governing in Europe: Effective and Democratic? Oxford: Oxford University Press.
[22]. Scharpf, Fritz W. 2002. "The European Social Model: Coping with the Challenges of Diversity." Journal of Common Market Studies 40(4): 645–670. DOI: 10.1111/1468-5965.00392.
[23]. Schmidt, Vivien A. 2006. Democracy in Europe: The EU and National Polities. Oxford: Oxford University Press.
[24]. Schmidt, Vivien A. 2008. "Discursive Institutionalism: The Explanatory Power of Ideas and Discourse." Annual Review of Political Science 11: 303–326. DOI: 10.1146/annurev.polisci.11.060606.135342.
[25]. Sensburg, Patrick Ernst. 2022. Manual de dreptul Uniunii Europene. București: C.H. Beck. ISBN 978-606-18-1110-6.
[26]. Wallace, Helen, Mark A. Pollack, and Alasdair R. Young, eds. 2015. Policy-Making in the European Union. 7th ed. Oxford: Oxford University Press.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	*Răspunsurile la examen; participarea la cursuri*	*Examen oral*	50%
9.5 Seminar*	*Capacitatea de aplicare a cunoştinţelor/ Capacitatea de lucru în echipă/ Aplicarea cunoștințelor în activitatea de proiectare*	*Participare activă la seminar/ Realizarea lucrărilor de laborator/ Efectuarea activității de proiectare*	50 %
Însușirea minimă a noțiunilor, conceptelor și informațiilor cu caracter general specifice disciplinei.			

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei (Seminar/Laborator/Proiect)*

Data completării, 14.09.2026	Titular activităților de curs, Conf. univ. dr. Marioara COJOC	Titular aplicații, Lect.univ.dr. Luiza-Maria FILIMON
Data avizării în Departament, 16.09.2026		Director de Departament, Lect. univ. dr. Gabriel Stelian Manea
Decan, Conf. univ. dr. Daniel Citirigă		